

Moderna språk – grund (kommande 2025-07-01, v.1)

Moderna språk innefattar ett stort antal språk och varje språk utgör ett eget ämne. Dessa kan sinsemellan vara mycket olika vad gäller allt från skriftsystem och uttal till utbredning och användning. Kunskaper i flera språk ökar individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv. Kunskaper i moderna språk kan dessutom ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Moderna språk – grund behandlar grundläggande kunskaper i språket.

Ämnets syfte

Undervisningen i moderna språk – grund ska syfta till att eleverna utvecklar språk- och omvärldskunskaper så att de kan, vill och vågar använda målspråket i enkla sammanhang för olika syften. Undervisningen ska i möjligaste mån bedrivas på målspråket och bidra till att eleverna, genom språkanvändning i funktionella och meningsfulla sammanhang, utvecklar en grundläggande kommunikativ förmåga.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förståelse av målspråket i tal och skrift (reception) samt förmåga att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift med anpassning till syfte, mottagare och sammanhang (produktion och interaktion). I detta ingår även förmåga att använda olika strategier och verktyg som stöd för kommunikationen. Undervisningen ska dessutom ge eleverna möjlighet att använda innehåll från olika typer av källor i sin egen produktion och interaktion samt att formulera och utveckla sina framställningar på egen hand och tillsammans med andra.

Undervisningen ska dra nytta av omvärlden för kontakter, upplevelser och kunskaper. Eleverna ska på så sätt ges möjlighet att utveckla förståelse av livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella förhållanden i olika sammanhang och delar av världen där målspråket används. Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på språk och kultur samt ge dem möjlighet att utveckla sin flerspråkighet där kunskaper i olika språk samverkar och stödjer varandra. Undervisningen ska dessutom bidra till att eleverna utvecklar språklig medvetenhet och kunskaper om hur de kan lära sig språk i och utanför undervisningen.

Undervisningen i moderna språk – grund ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förståelse av målspråket i tal och skrift.
- Förmåga att formulera sig och kommunicera på målspråket i tal och skrift.
- Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Förståelse av kulturella och sociala förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Nivåer i ämnet

- Nivå 1, 100 poäng, som bygger på de kunskaper grundskolan ger eller motsvarande eller nivå 1 i moderna språk – nybörjare.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: MODG1000X

Innehållet och kriterierna för betyget E på denna nivå relaterar till A2.1 i den gemensamma europeiska referensramen för språk.

Centralt innehåll

Undervisningen i moderna språk – grund på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Vardagliga situationer samt intressen, personer, platser, aktiviteter och händelser.
- Åsikter, känslor och erfarenheter.
- Vardagsliv, levnadssätt och sociala relationer i olika sammanhang och områden där språket används, även i jämförelse med egna erfarenheter och kunskaper. Målspråkets utbredning i världen.

Reception

- Tydligt talat, enkelt språk, främst i lugnt tempo, och enkla texter som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, från olika medier.
- Dialoger, samtal och intervjuer.
- Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form.
- Sånger och dikter.
- Muntliga och skriftliga meddelanden samt information, till exempel reklam, tidtabeller och notiser.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form och innehåll.
- Sökning av enkel information i ett avgränsat urval av muntliga och skriftliga källor av olika slag för användning i egen produktion och interaktion.
- Språkliga företeelser, däribland uttal, ord och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och stavning, i det språk som eleverna möter.
- Hur olika formuleringar används för att inleda och avsluta olika typer av framställningar och samtal.

Produktion och interaktion

- Samtal och skrivande för kontakt och kommunikation.
- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift.
- Strategier, däribland omformuleringar, frågor och stödjande fraser, för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, även digital.
- Hur eleverna i sin egen produktion och interaktion kan uttrycka sig sammanhängande samt med tydlighet, någon variation och grundläggande anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Uttal, ord, artighetsfraser, tilltalsord och andra fasta språkliga uttryck samt grammatiska strukturer och stavning i elevernas egen produktion och interaktion.
- Bearbetning av egna muntliga och skriftliga framställningar.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven lyssnar samt förstår och tolkar **det mest väsentliga av innehållet** i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven läser samt förstår och tolkar **det mest väsentliga av innehållet** i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven väljer enkel information från ett avgränsat urval av muntliga och skriftliga källor samt använder på ett **delvis relevant** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven **enkelt och begripligt med fraser och meningar**. I skriftliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven **enkelt och begripligt med fraser och meningar**.

I interaktion uttrycker sig eleven **enkelt och begripligt med ord, fraser och meningar**. Eleven använder dessutom strategier som **i någon mån underlättar och förbättrar** interaktionen.

Eleven kommenterar på ett **enkelt** sätt, på målspråket, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven lyssnar samt förstår och tolkar **huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven läser samt förstår och tolkar **huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer** i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven väljer enkel information från ett avgränsat urval av muntliga och skriftliga källor samt använder på ett **relevant** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven **enkelt, relativt tydligt och till viss del sammanhängande**. I skriftliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven **enkelt, relativt tydligt och till viss del sammanhängande**.

I interaktion uttrycker sig eleven **enkelt och relativt tydligt med ord, fraser och meningar**. Eleven använder dessutom strategier som **i viss utsträckning underlättar och förbättrar** interaktionen.

Eleven kommenterar på ett **enkelt** sätt, på målspråket, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven lyssnar samt förstår och tolkar **helheten och väsentliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven läser samt förstår och tolkar **helheten och väsentliga detaljer** i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven väljer enkel information från ett avgränsat urval av muntliga och skriftliga källor samt använder på ett **relevant och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven **i någon mån varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande**. I skriftliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven **i någon mån varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande**.

I interaktion uttrycker sig eleven **relativt tydligt med ord, fraser och meningar samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och sammanhang**. Eleven använder dessutom strategier som **underlättar och förbättrar** interaktionen.

Eleven kommenterar på ett **översiktligt** sätt, på målspråket, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.